

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:

= Megállapodás szerint. =

Nyiltér soronként 1 K.

Kéziratokat

nem küldünk vissza

Elvek harca.

Ilyen politikai végeladást, mint amilyent most rendeznek Magyarországon, ritkán látott a világ. Az elvek olesók, a mandátumok drágák. A börzén az egyiknek árfolyama erősen leszállott, a másiké emelkedett. A mandátum prompt áru most, tehát becses portéka. Az elvi álláspont ellenben határidő üzlet. Csak később kell beváltani. Addig pedig még ki tudja, mi nem jöhet közbe. Mert a meglepetések korát éljük.

Annyi érthetetlen program, annyi keveredés még nem létezett, mint manapság van. És furesa, hogy éppen akkor, amikor a parlamenti ellenzék legnagyobb része ugyanazon elvi alapon egyesült s minden ellenzéki árnyalat szolidaritást vállal a választók előtt, annyiféle árnyalata van a programoknak, hogy sehogy se fér bele azokba a pártkeretekbe, amelyeket ott fenn megalkottak.

Ez pedig annak a természetes következménye, hogy a képviselő urak megalkudtak a közvélemény bőrére anélkül, hogy sokat törődtek volna a közvéleménnyel. Most azután kiderül, hogy a fuzió és paktum tisztára csak a napi politika koreszülöttje, amelyet a közvélemény sehogy sem akar törvényes gyermeknek elfogadni. Az elvek keveredését tisztázni igyekszik s mindenütt hangzik az egyesülés mentegetése, amely abban csucsosodik ki, hogy nagyon sok kerületben az elvek fenntartásával bontanak zászlót a koalíció jelöltjei mellett.

Furesa kép ez nagyon! A házszabály politika ugyanazon táborba egyesíti a legélesebb elvi álláspontokat s az elvek fenntartásával ugyanazon jelölt mellé toborozzák a szavazókat, akik ellen előbb a legelkeseredettebb küzdelmet folytatták s akiknek programját nem vallják.

Nézzünk végig Zalavármegye kerületein: hányban esik meg a választás olyanformán, hogy az elvek fenntartása, ami voltaképpen nem egyéb, mint az elveknek a választások idejére való felfüggesztése, segíti diadalra azt a politikai programot, amelynek a közvéleményben támpontja nincs.

És mi lesz az ilyen módon megejtett választásnak a vége? Kétségtelenül újabb pártalakulás a parlamentben. Újabb bomlás, vagy újabb fuzió. Mert előbb-utóbb

az elvi álláspont szerint kell tömörülniök a pártoknak s ugyanazon elvek harcosainak egy táborban kell találkozniok.

Zalavármegyében — nemzetiségi és szocialista programot kivéve — mindenféle árnyalat képviselve van. Kerületeinkben van szabadelvű, néppárti és 48-as jelölt; van a 67-es alap elvi fenntartása mellett ellenzéki, van a néppárti elvek fenntartása mellett obstrukció ellenes pártkivüli jelölt.

A kerületek hangulata azután nagyon szeszélyesen alakul. Van olyan kerület, ahol a szabadelvű ellenzék, a dissidens választók támogatják a néppártot, másutt a 67-es alap legtúlzóbb hívei beállanak zászlóhordozóknak a 48-as táborba, vagy a néppártiak liberális érzelmű választókkal árúlnak egy gyékényen. De megtörténik az is, mint például a baksai kerület kálvinista falvaiban, hogy a 48-asok a szabadelvű jelölt mellé a néppárt s a koalíciós ellenzék jelöltje ellen.

Csupa paktum, csupa természetellenes ölelkezés a választási harc. És ebből születnek a mandátumok, amelyeket vegyes érzelmű választók elveik fenntartásával osztogatnak. Néppárti jelöltek liberálisok és 48-asok, szabadelvűeket Kossuth pártiak segítenek diadalra. És mindezt megeselekszik az elvek fenntartásával.

A napi politikának egyetlen kérdése, úgyszólván egyetlen epizódja levén a választási harcok tengelye. nem is lehet esodálni, hogy az elvi alap ezuttal elmosódik és új, esodálatosan szintelen és tartalmatlan programok születnek.

Megszületett a dissidens program is. Mindenben vallja a szabadelvű párt nézeteit, helyesli annak közgazdasági, nemzeti és kulturális politikáját, de elítéli a házszabályok módosításának a kormány s a többség által alkalmazott eszközeit s az obstrukció letörésére használt radikális eszközt. A célt vallja, az eszközöket azonban elveti.

Ez a nézet alkalmas arra, hogy a kormánnyal szemben valaki a bizalmi kérdést feszegetse, de nem lehet elég tartalma egy politikai programnak. A dissidentizmus politikai divat, de nem politikai program.

A néppárt konzervatív elveket vall és hirdet. Ez a mi parlamentünk egyetlen konzervatív színezetű pártja. Miután pedig egész állami létünk, társadalmi életünk a szabadelvű haladás szellemében rendezke-

dett be, szinte lehetetlen elképzelni azt, hogy bármelyik szabadelvű irányzat egy úton haladhasson a konzervatívizmussal, sőt annak útjait is egyengesse.

És ime, egy hamis szó, egy hatalmi kérdés meghozta az egyesülést.

De hozott még mást is Magyarországnak a mostani felfordulás. A nemzetiségi fészkelődés új erőre kapott. A románok és szerbek kiléptek a passivitásból s kerületeikben jelöltek állítanak. Felfogták, megtanulták és megértették azt nagy tanulságot, amely nemzetünk történetébe sok szomorú és véres fejezettel van feljegyezve, hogy a magyarral akkor lehet csak elbánni, ha önmagával meghasonlott. Két verekedő fél között a nemzetiségi törekvések fognak diadalt aratni. Aki ismeri a nemzetiségi vidékeket, biztosra veszi, hogy egy csomó képviselőjük jut be a parlamentbe. Természetes, hogy ezek is védelmezik az obstrukció jogát; de ki védelmezi meg az ő obstrukciójuk ellen a parlamentet, ha a legjobb hazafiak ebben az egy kérdésben velük együtt értenek? A kormányokat szokás volt avval meggyanúsítani, hogy paktál a nemzetiségekkel. Ime, másképp is fordulhat a kocka.

Az erőszakoskodás gyanuja és vádja a mi közéletünkben mindig kísértett. A korrumpált tömeg, a megvesztegethető választók, az érdek hajhászó középosztály, titkos nyomás, hivatalos hatalommal való visszaélés mind olyan közkeletű politikai kifejezések, amelyek ma épúgy röpködnek, mint előbb. Különösen a tisztviselőket gyanúsította az ellenzék mindig avval, hogy vak eszközei a hatalomnak s hivatalos hatalmukat kortes célokra használják fel.

A belügyminiszter most rendeletet bocsátott ki, amelyben figyelmezteti a tisztviselőket a törvényben megszabott tilalmakra, de biztosítja, hogy alkotmányos jogaiknak gyakorlatában őket meg is védi.

Az egyesült ellenzék azonban politikai üldözéstől félti az annyiszor meggyanúsított tisztviselői kart. Felhívást intéz tehát a magyar értelmiség e fontos eleméhez, a korrumpált, elnyomott apró zsarnokokhoz, hogy ne féljenek, megvédelmezik a zsarnoki nyomás ellen.

Az eddigi példák azonban azt mutatják, hogy a zsarnoki nyomás nem felülről jön, hanem inkább abban a vádban nyilvánul, amelylyel a nem ellenzéki érzelmű tisztvi-

selők találkoznak. Mert úgy tartják, hogy a tisztviselőnek csak akkor van elve, ha ellenzéki.

Az elvek harca kölcsönös gyanúsítások között folyik. Bizalmatlanul nézünk farkaszemet egymással és mégis paktálunk jobbra-balra.

Nem így kellene a harcot megvívni. Az elv maradjon elv minden körülmények között, mert nem csak a kisebbségben maradás, hanem az elvi ellenfélnek paktumos győzelme is az elvek bukását jelenti.

Választási mozgalmak.

A múlt héten már megindult megyeszerte a szervezkedés, a korteskedés. A választási küzdelmek kezdenek határozott alakot ölteni. A jelöltek száma megszorodott; a vármegye előbbi képviselői közül pedig három nem lép fel eddigi kerületében.

Több helyen még csak a találgatás stádiumában vannak. Az ellenzéki koalíció azonban nem aratott teljes diadalt, amit nem volt nehéz megjósolni. Szentgróton majdnem az lett a szövetségéből, hogy néppárti, 48-as és szabadelvűpárti jelöltek kerüljenek szembe. Hire járt ugyanis, hogy Kálmán Károly is fellép néppárti programmal. Veszedelemes ellenfél lett volna, mert nagyon tud a nép nyelvén.

Az eredményt még megközelítőleg sem lehet kombinálni. Valószínűnek tartják, hogy Baksában dr Darányi Ferenc, Csáktornyán, dr Wlassics Gyula kisebbségben maradnak. Tapoleán biztosra veszik Darányi Ignácot, Szentgróton Eitner Zsigmondot, Zalaegerszegen Farkas Józsefet, Keszthelyen gróf Batthyány Józsefet, Kanizsán gróf Zichy Aladárt. Kétes kerület volna tehát Baksa, Letenye és Alsólendva.

Zalaegerszegen eddig Farkas Józsefnek ellenjelöltje nincs. A szabadelvű párt azonban el van határozva, hogy kardesapás nélkül nem engedi át a kerület. Hogy sikerül-e olyan jelöltet állítani, aki a siker reményében mehet bele a harcba, az még kétséges, mert eddig a kombinációkon túl nem mentek. A szűkebb körű előkészítő bizottság az alakuló értekezletet mára tüzte ki az „Arany Bányán” szálloda nagytermébe.

Zalaszentgróton báró Harkányi Frigyes lép fel szabadelvű programmal a kerület eddigi képviselőjével, Eitner Zsigmond Ugron pártival szemben. A mozgalomról még pozitív értesüléseink nincsenek.

Keszthelyen Bogyay Máté nem lép fel. Az egyedüli jelölt gróf Batthyány József 67-es dissi-

dens programmal. A kerület vezető férfiai értekezletet tartottak Oltay Guidó szentgyörgyvári földbirtokos házában, ahol gróf Batthyány Józsefet jelölték, aki szerdán tartotta meg program beszédjét a keszthelyi „Amazon” szálloda termében. A gyűlést Nedeczky Jenő nyitotta meg s a megnyitó után Malatinszky Ferenc ajánlotta gróf Batthyány Józsefet, akinek jelöltségét a választók is proklamálták.

Letenyén Szüllő Gézát a néppárt elveinek fenntartásával pártönkivüli programmal újból jelölték. Alsódomboruban Laskovics Ferenc esperes-plebános elnöklésével 11-én volt a jelölt értekezlet. Dobrovics Milán az ellenjelöltje, akit hir szerint egyik-másik községben jól fogadtak. Szüllő kilátásai — hireink szerint — nagyon megcsappantak.

Alsólendván gróf Wilezek Frigyes eddigi néppárti képviselő pártönkivüli programmal akar megválasztatni. Vele szemben Rakovszky István néppárti vezérférfiu áll. Wilezek gróf bukása valószínű, ha ugyan még egy harmadik jelöltet nem kap a kerület.

Baksán nagyon érdekes küzdelemre van kilátás, amely valószínűleg a néppárt vereségével fog végződni. A kerület világi intelligenciája nagy gyűlést rendezett, amelyen a szabadelvű párt zászlóját bontották ki. A mozgalomban aktív részt vesz dr Friedmann Bernát, a nagy-névű kriminálista, akinek indítványára Mándi Samunak, az alsólendvai uradalom hasznobérlőjének ajánlották fel a mandátumot. Érdekes jelenség, hogy az ellenzéki koalíció itt is vereséget szenvedett. A választók nem respektálják a vezérek fegyverbarátságát s a 48-asok a szabadelvű jelölt mellé sorakoznak a néppárt ellen. Emellett Mándi Samunak a kerületben nagy adherenciája is van; a baksai kerület tehát valószínűleg a szabadelvű párt hódítása lesz.

Nagykanizsán gróf Zichy Aladárnak eddig ellenjelöltje nincs. A szabadelvű pártiak ugyan keresnek jelöltet s szó is volt egy előkelő, volt nemzeti párti politikusról, de jelöléséről még nincs határozott hir. — Zichy gróf mult kedden tartotta beszámoló beszédjét az „Arany Szarvas” szálloda erkélyéről. Ugyanezen alkalommal újra felajánlották a jelöltséget, amit el is fogadott.

Csáktornyán Terbócz István honvédelmi miniszteri tanácsost nagy lelkesedéssel kiáltották ki jelöltnek. Perlakon szintén volt egy népes értekezlet, amely Terbóczot jelölte. Dr. Wlassics Gyula a mult héten Alsó-Murakózt utazta be; 11-én Drávavásárhelyen tartotta meg program beszédjét.

Tapoleán Darányi Ignácnak számba vehető ellenjelöltje nincs. A függetlenségi párt népes értekezletet tartott ugyan, amely dr. Gyórfy Zoltán ügyvédet jelölte, miután azonban jelöltségét az egyesült ellenzék nem támogatja, meg-

választatásra kilátása sincs. A nép mindenütt örömmel fogadta Darányi jelölését. Balatonfüreden értekezlet volt, amely enyhangulag Darányi mellett nyilatkozott, aki program beszédjét 16-án fogja elmondani.

Villamos vagy acetylén.

Megirtuk már, hogy a város újra felvette a villamos világítás létesítésére vonatkozó tárgyalások fonalát. Az előmunkálatok folynak s hamarosan megláthatjuk: dülöre tudjuk-e vinni ezt a fontos kérdést.

A tárgyalások eddigi eredményeiről írni most még korai volna; magáról a kérdéstről pedig elég sokat beszéltünk és irtunk már évekket ezelőt is. Van azonban a világítás ügyének egy újabb mozzanata, amelyről már most tájékoztassuk a közönséget, hogy — eltekintve most még a pénzügyi szempontoktól — eleve megalkot-hassa véleményét.

Zalaegerszegen ugyanis legújában több házban, különösen üzlethelyiségekben acetylén világítást rendeztek be, amelyért most akkora a lelkesedés, hogy amikor meg mertük írni, hogy az acetylén sokkal többet ér a villamos világítás s hogy az acetylén robbanékony is, polémiába akartak velünk állni.

Mellőzzük egyelőre a példákat, amikor tények bizonyították, hogy az acetylén robbanékony és nagy veszedelmet okozhat. Nézzük meg tudományos alapon, hogyan áll a dolog.

Az acetylén, ha bizonyos arányban a levegővel keveredik, magától robbanó keveréket alkot. Ez a robbanás csak akkor következhetik be, ha száz rész levegővel legalább 2.8%, de leg-följebb 65% acetylén keveredik. Ha egy 6 méter hosszú, 5 méter széles és 3 méter magas, tehát 90 köbméter levegőt tartalmazó szobában 60 gyertyafényű acetylén láng van alkalmazva, (2530 liter acetylénnek kell a levegővel keverednie, hogy az robbanóvá váljék. Egy 60 gyertyafényű láng óránként 15 liter gázt fogyaszt, tehát a világító testen ennél több gáz nem jöhet ki; így tehát a nyitva hagyott csapon 168 óráig kell a gáznak kiömlenie, hogy a robbanás bekövetkezhesék. Az acetylén-gáznak kellemetlen szaga azonban jó előre figyelmeztet a veszedelemre.

Ebből tehát az következik, hogy a központi telepből ellátott s megvilágított lakrészekben a robbanás veszélye csekély.

Egészen más azonban a helyzet a magánvilágítására szolgáló kis gázfejlesztő helyiségekben. Itt a telep elhelyezésére szolgáló hely kiesiny, szűk s a gázfejlesztő gépeket laikusok kezelik. A robbanás tehát nagyon gyakori, mert szűk helyeken a robbanó gázkeverék hamar létrejöhethet. Nem alkalmazhatnak külön gáztartályo-

magának? Ez megint olyan kis bogár akar lenni, amely nem enged nyugodni.

— Vigyázzon, ne mulasson rajtam... határozottan tudom, hogy otthon a menyasszonya várja.

— Édes Sárka...

— Nem vagyok az ön édes Sárkája... az én nevem Mérey Sárka nagysága értette?

— Mi van ma veled? Mivel bántottalak meg és miért vagyok rossz ember?

— Ugye van?

— Miesoda?

— Menyasszonyom...

— Szellemesebb tréfával nem tudnál bosszantani?

— Ne tegezzen... megtiltom...

— De Sárka!

— Akarom! — kiáltá a leány egészen magán-kivüli, azután megesuklott a hangja, arca lángvörös lett és elkezdett esendesen zokogni. A fiatalember megfogta kezét, gyengéden magához vonta és egy osókot nyomott hullámos hajára...

Ez hatott.

Mérey Sárka könnyei között is mosolyogni próbált és szerelmesen kínálta csókra ajkait is.

— Kell mindig veszekednünk egymással, te kis féltékeny?

A leány hirtelen letörölte könnyeit, szorosabban simult a fiatalemberhez és duzzogva mondá:

— Maga mindig megbánt.

— Én?

— Folyton ingerkedik...

— Édes Sárkám, hagyd el már egyszer azt a csunya magázást... tegezz...

— De ez nem illik.

— És ha kérlek?

— Ugyan mi jóság van abban?

— Ha szeretsz...

— Hát jól van... te... te... te...

meg van most már velem elégedve?

— És most valld be gyorsan, hogyan jutottál előbb arra a csunya gondolatra?

— Ah igen...

— Nos?

— Nem mondom meg, kinevetnél érte... magam sem tudom...

— Látod, mily szeszélyes tudsz némelykor lenni?

Mérey Sárka hirtelen lesütötte szemét és halkán kérdezte:

— Hát szeretsz?

— Hogyan mondtad édes Sárkám? — kérdé a fiatalember boldogan és kebléhez szorította a remegő leányt, aki pirulva ismételte:

— Szeretsz-e?

— Szeretlek aranyos Sárkám, mint senkit e világon... és te?

Mese...

Irta: Rovenszky Árpád.

Ketten ültek a lugasban; egy serdülő leány és egy fiatalember. Egymás kezét fogják s az ünnepélyes esend után szinte remegve hangzik fel a leány szava:

— Mikor kezdi meg a szabadságát?

— Holnap.

— Haza utazik?

— Igen.

— Sejttem, hogy mennyire örül.

— A hogy vesszük... jó, ha az ember némelykor otthon is van.

— Óh igen... és különösen, ha várják...

— És miért, kedves kocsikém?

— Miért nevez engem folyton az ön kicsikéjének? Ha a menyasszonya meghallaná... — mondá a leány jelentőséggel és keble lázasabban kezdett emelkedni.

— A menyasszonyom?

— Igen.

A fiatalember hangosan felkacagott, azután hódolattal ajkaihoz emelte a leány kezét.

— Miért nevet, maga rossz ember?

— De szivecském, mikor olyan nevetséges vagy. Hol vennék ily hirtelen menyasszonyt

kat, gázharangot, amely a szabálytalanságot jelzi. Tény, hogy a robbanások legnagyobb része ilyen kis telepeken, üzlethelyiségeken stb. történt.

Nálunk pedig divattá vált ezeknek a házi telepeknek a berendezése. Igaz, hogy olcsók, igaz, hogy kezelésük könnyű s a hozzá értőknek nem veszélyesek, de a legkisebb könnyelműség is megboszulhatja magát.

Kétségtelen, hogy az acetylén szép világítást szolgáltat; az is bizonyos, hogy olcsó; de a fentiekből, amelyek pedig a robbanás veszélyét nem tüntetik fel nagyobbak, mint amekkora, az is kitűnik, hogy különösen magánházakban és üzlethelyiségekben felállított telepeknél a robbanás igen is könnyen bekövetkezhetik. Központi telepeknél a veszély csak a telepet és környékét fenyegeti közvetlenül, de házi telepeknél már a megvilágított helyiségeket is.

A technika haladása természetesen tökéletesítette azokat az eszközöket, amelyekkel a veszélyt meg lehet előzni, de a példák azt mutatják, hogy ezek az eszközök és óvó rendszabályok még mindig messze állnak a feltétlen biztonságától.

De tekintsünk el a veszélytől. Még ha teljesen ki volna zárva minden veszedelem, akkor is a villamosnak adnak elsőbbséget a kényelmi és közgazdasági szempontok.

Elvitathatatlan, hogy a villamos világítás a legkényelmesebb, mert a világító eszközök nagyon kevés tisztogatást igényelnek, nem kell gyújtogatni stb. Egészségi szempontból legjobb azért, mert nem melegít s a szobában levő oxigént nem kevésbé, nem füstöl, bízt nem terjeszt, mint pl. a véletlenül nyitva felejtett, vagy akár a gyermekek által játékból kinyitott vezetékű kiömlő acetylén.

Közgazdaságilag fontos lehet ránk nézve a villamos telep azért is, hogy a kisipar, vagy gyári üzem részére motorikus esőt szolgáltat. Ma még nincs ugyan kilátásunk arra, hogy az ipar terén igénybe vegyék nálunk is a villamos áramot, de lehet a jövőben. A meglevőt fejlesztieni pedig már nem nehéz dolog.

Nézetünk szerint tehát csak a pénzügyi szempont lehet a döntő abban a kérdésben: legyen-e villamos világításunk vagy ne. Nagyon természetes, hogy ha akár a városnak, akár magánosoknak súlyos megterhelésével jár a telep létesítése, vagy túlságosan drága lenne a világítás, akkor le kellene mondanunk a kényelemről. Ebben a tekintetben azonban megnyugtató értesítést kaptunk. A villamos drágább ugyan a petrolumnál s az acetylénél, de nem oly lényegesen, hogy számottevő lehetne. Sőt ezt a különbséget helyes gazdálkodás s az árammal való takarékoság mellett teljesen el lehet tüntetni.

A közönség minden esetre helyesen teszi, ha az acetylén iránt táplált lelkesedését mérsékli

— Én is.

— És megesküszöl, hogy az én kicsike kis feleségem akarsz lenni?

— Csitt! — suttogta a leány túláradó boldog arccal és a fiatal ember szájára tette kezét.

— Hát ne mondjam?

A leány csak tagadólag intett fejével és nem felelt, pedig oly szívesen hallgatta.

— Kedves Sárkám, az én kis feleségem . . . igen?

— Hiszen . . .

— Hát arra gondoltál-e valaha, hogy mily szép lesz akkor az élet?

— Ugy néha . . .

— Én dolgozó szobámban leszek, itt-ott bejössz hozzám, beszélgetsz velem, megcsókolsz, azután mindketten újra munkához látunk . . .

— Ah mily bolondos vagy; úgy beszél, mintha már így volna?

— Nem szeretnéd?

— Óh édes Istenem.

— Igen úgy lesz, úgy kell annak lennie . . .

Az ifjú leány kételkedve, de mégis reménykedő bizalommal bámult fel a csillagok milliói közé. A csillagok pedig visszamosolyogtak a boldog gyermekre és ő elmerengve, alig hallhatóan ismételte:

— Igen . . . úgy lesz . . .

addig, amíg a villamos világításra vonatkozó adatok kéznél lesznek s kiszámíthatjuk, érdemes-e házitelekkel vesződni akkor, amikor talán alig számba vehető áldozatért a legkényelmesebb világítást kaphatjuk.

Karcolatok.

(*Stylus curialis.*) Az élő nyelv örökké fejlődik. Teljesen befejezett nyelvek csak azok, amelyeket holt nyelveknek neveznek, amelyeket valaha nagy és hatalmas, később azonban elpusztult népek után maradt emlékekből szedett össze és őrzött meg a tudomány. A szanszkrit, a héber, görög, latin nyelvek meg vannak halva. Nem gazdagodhatnak, de nem is szegényedhetnek.

Mindegyik ezredévekig élt, amíg kifejlődött és történelmi emlékké, tudományos kincsé változott.

Az élő nemzetek nyelvének fejlődése, formákban és kifejezésekben való gazdagodása, tökéletesedése sohasem szünetel addig, míg a nemzet él. Minél régebb valamely nép kultúrája, annál tökéletesebb a nyelve is.

A mi nemzeti kultúránk nem oly régi, mint Magyarország, mert olyan idők szakították félbe annak haladását, amelyek visszalökték a művelődésnek nemzeti irányban való fejlesztését.

A nomád magyar betelepülése után nagyon gyorsan megérezte a Nyugat hatását. Nemcsak intézményeiben, hanem nyelvében is nyomot hagyott a germán s a szláv befolyás; később pedig a latin nyelv ugyszólván uralkodott fölötté. Jött azután a német idő, amikor a főurak nemzeti nyelvüket el is felejtették s ha a magyarokhoz akartak szólni, latinul beszéltek.

A 19-ik század elején is még nagy harcokat kellett vívnia a nemzetnek nyelve jogaiért. Évtizedekkel mérhetjük csak azt az időt, amely a magyar nyelv minden terén való érvényesülése óta elmúlt. Ezek az évtizedek bámulatos sikereket mutatnak fel. A magyar irodalmi nyelv annyira tökéletesedett, hogy más népeknél alig van ekkora haladásra példa. Gvadányitól Arany Jánosig egy ekkora irodalom-történeti korszak, hogy sok évszázadnak hinné az ember, ha a történetírás nem bizonyítaná, hogy alig egy évszázad volt az egész.

A pallérozatlan magyar nyelv immár alkalmassá vált a finomabb társalgásra is, amit még Széchenyi István nem akart elhinni. Alkalmassá vált a tudományos irodalom művelésére, a szónoklás művészetére.

Szóval írónk úgy és annyi gonddal kezelik a nyelvet, mint a nyugati kulturnépek. Egy vonásuk azonban még nem honosodott meg nálunk. A társadalom műveltebb elemei nem sok gondot fordítanak arra, hogy jól irjanak és szépen beszéljenek magyarul. Sőt egyáltalában ügyet sem vetnek arra, hogy a nyelvünk törvényei is

— Hiszen csak rajtad mulik.

— Miért?

— Ha mást választanál?

— Soha!

— Vagy ha megunnál rám várni?

— Hát siess . . . még sokára leszel ügyvéd . . .

— De az leszek.

— Azért kerülsz oly szorgalmasan az előadásokat?

A fiatal ember újra felkacagott, de azután komolyan hozzátette:

— Ugy lesz, amint mondtam . . .

— De mikor lesz az!

— Megsegít az Isten . . . a te szerelmed adjon erőt a kitartáshoz és ne engedjen csüggedni . . .

— Szeretlek . . .

— És enyém leszel?

— A tied.

— Örökre?

— Még a siron túl is . . .

*

A szerelmesek megértették egymást, elhallgattak és a csillagos éjszakára ráborult a méla esend . . .

Igy olvastam ezt a kis történetkét abban a könyvben, amely az izzó szenvedélyeket, hős szerelmeket és gyengéd érzelmeket tárgyalta. Mialatt az olvasottakon tündöttem, a sötétség

vannak, amelyeket meg kellene tártani, hogy a saját anyanyelvünket szépíteni, simítgatni helyesen és szépen használni kötelesség.

Nem beszéllek arról, hogy egy műveltebb francia, angol vagy német mennyi gondot fordít a beszédjére; mennyire igyekeznek a tájázásokat, a jargont kerülni s úgy szóban mint írásban az irodalmi nyelvet megközelíteni. Idáig mi még nem érthetünk el. Nálunk még nem szokás megkülönböztetést tenni annak a javára, aki szépen beszél magyarul; inkább kinevetjük azt, aki tájnyelven beszél. Ha nem is követelhetjük azt, hogy minden ember nyelvtudós legyen, azt már mégis elvárhatjuk, hogy művelt ember legalább is ne rontsa el azt, amit mások jót és szépet alkottak.

A magyar nyelvet pedig sokan rontják. És pedig rontják azok, akiknek nemcsak a magasabb fokú intelligencia, hanem a társadalmi tekintély is azt parancsolná, hogy minden téren előljárjanak.

A stylus curialis, a hivatalos irások nyelve és ortográfiája rettenetes! A hivatalokban annyi rossz magyar szó születik, annyi nyakatekert mondat kerül papírosra és azokat a hivatalos irásokat annyian olvassák, hogy a mi stylus curialisunk valóságosan hivatásból rontja a nyelvünket.

Van benne valami a latinos világ eikornyás, kaoskaringós modorából; van benne a német protokollum stylusból és az új magyar nyelvből. Sok mindenféle van azokban az irásokban, de egy kerek mondat, amelyet hivatalos képzetség nélkül is meg lehetne érteni, alig akad. Az írásjelek pedig rendszeresen hiányoznak. Minek is az? A fődolog a helyes tartalom, mondják az urak. Ki törődik a vesszővel, meg a ponttal, a jó magyarsággal, szép nyelvezettel. Még nincs is ahoz idő, hogy az aktagyárakban a kifejezéseket válogassák.

A régi világban, mikor még latinul írták a hivatalos irásokat, sokat adtak a stylus curialisra. Sőt még ezelőtt néhány évtizeddel is a kvalifikáció fontos részét képezte, hogy valaki szabatosan is, szépen is le tudja magyarul írni azt, amit magyarul gondol. Ma nem sokat adnak rá se fent, se lent. És bizony megtörténik, hogy a legmagasabb leiratokban a harmadik oldalon kell megkeresni a mondat végét s háromszor is el kell olvasni, amíg az ember a hatalmas körmondatok közül ki tud hámozni egy sorra való értelmet.

Nagyon hasznos dolog volna az, ha a hivatalos irások a szabatos magyarságnak példáját nyújtanák. A nép sokat tanulna belőlük. Mert most már a paraszt ember is elolvassa a „kézbesítet” irást. Azután nem érti meg. Mert nem a parasztnak van az írva, sőt nem is a műveltebb magyarnak, hanem kizárólag a fiskálisoknak.

alaktalanságából kibontakozott egy esűf, lidere féle fantom és vállamra tette a kezét.

— Megértetted, mit mondtott és mit fogadott az a kettő egymásnak? — kérde tőlem síri hangon.

— Igen . . .

— Ugye ez a boldogság?

— Annak kell lenni.

— Óh nem . . . ez a kárhozat . . . Így szövi a bohó fiatalság tündéralmait, eped, reménykedik, sóvárog; azután jön a kegyetlen sors és durva kezeivel kérérlhetetlenül szétszakítja a szálakat . . . Győződj meg róla. Memutatom a két szerelmes jövőjét — mondá a fantom és mielőtt még védekezhettem volna, megérinté szemeimet . . .

A csillagok fénye azonnal elhomályosodott, a bokrok, fák árnyai egybeolvadtak, minden szintelen semmisségbe borult, a melynek háttérben egymás után tüntek fel a rideg képek . . .

. . . És újra láttam a szerelmeseket. Az évek elrohantak fejeik felett s midőn újból találkoztak, elmentek egymás mellett, mint idegen világok lakói, akik sohasem látták vagy ismerték egymást . . .

A nyelvújítás és nyelvcsavarás egész következetesen folyik a kereskedelmi nyelvben is.

Nagyon rövid ideje annak, hogy a kereskedelemben a magyar nyelv kezd helyet foglalni. De hogyan? A kereskedelmi leveleket nem jó elolvasni. Ilyenformán hangzik pl.: 15. július érkezett becsesére válaszulva van szerencsént szokvány minőséget ajánlani K 20 p. mm. ab Budapest. És ez még tűrhető szemelvény.

Mikor leszünk még ott, hogy mindenki igyekszik jól írni magyarul s nemesak a gimnázista gyerekek lesz szegény, ha nem tudja, hova kell vészni, hanem a méltóságos uraknak is.

Megszökött rendőrkapitány.

A múlt héten megirtuk, hogy Csentericz Béla zalaegerszegi rendőrkapitány a karácsonyi ünnepekre kapott szabadságáról nem tért vissza. Egy heti távollét után gyanus lett a dolog s a felnyitott pénzszerény üressége igazolni látszott a gyanút.

A folyamatba tett vizsgálat kétségtelenné tette, hogy a rendőrkapitány megszökött és szökését jó előre meggondolta, tervszerűen előkészítette; ellátta magát uti költséggel, sőt utlevelet is szerzett.

Megállapították, hogy Horváth Béla névre utlevelet kért az alispáni hivataltól, amelybe saját személyleírását vétette fel. Miután az új eljárás értelmében az utleveleket városokban a rendőrkapitány közvetítésével kell kérni és kézbevéteni, senkinek sem tűnt fel az utlevél szorgalmazása. Csentericz az utlevelet személyesen vette át az alispáni kiadóhivatalban, de a kapitányságnál vezetett nyilvántartásból természetesen hiányzik Horváth Béla neve. Kétségtelen, hogy ezt az utlevelet a rendőrkapitány a saját részére szerezte s miután december 26-án Zalaegerszegről elutazott, de csak január 5—6-ikán kezdték meg ellene a vizsgálatot s a köröző levelet a múlt héten bocsátották ki, az utlevél segítségével Csentericz már túl van az Óceánon.

Nem tudták ugyan megállapítani, hogy mely irányba vette útját, valószínű azonban, hogy Amerikába ment, ahol egy fivére meglehetősen jó módban élhet, mert anyját nagyobb összegekkel segélyezte.

Az eddigi vizsgálat megállapította, hogy Csentericz ugyyszólván hivatalba lépésének kezdetétől sikkasztott. A birságpénzeket felvette, de a saját céljaira fordította. Az így elsikkasztott tételek azonban nem rughatnak nagy összegre. A hiányzó pénz legnagyobb részét magával vitte s azt csak távozása alkalmával vette ki a pénztárból. Eddig 2400 K hiányt állapítottak meg.

A rendőrkapitány úr távozása előtt igyekezett minél több utiköltséget összeszedni. A kapitány rendelkezése alá a város rendszerint kisebb nagyobb összeget bocsátott a halaszthatatlan természetű szegényügyi kiadások fedezésére. Karácsony hetében jelentette a polgármesternek, hogy az általános kimerült s újabb összeget kért. 200 koronát utalványoztak is, amelyet a kapitány felvett, de el sem könyvelt. Elvitte Amerikába.

Több ismerősével váltót giraltatott s a felvett összegekkel együtt néhány ezer korona fellett rendelkezett. Baráti kölesönöket is kért a távozása előtti napokban s valószínű, hogy olyan címeken is szerzett pénzt, amelyeket a megpompolt emberek szívesen eltagadnak.

Csentericz Béla tolaamegyei, dunaföldvári származású ember. Gimnáziumi tanulmányainak elvégzése után Budapestre ment s orvosi pályára készült. Őt évig volt orvosnövendék, vizsgákat azonban nem tett s mikor segélyforrásai kiapadtak, beállt az államrendőrséghez díjnoknak. Később megnősült. Egy tolnavármegyei előkelő család leányát vette nőül; néhány évi házasság után azonban nejétől elvált. Válására most fejeződött be. Értesülésünk szerint a bíróság Csentericzt tartásdíj fizetésére kötelezte s valószínűleg ez volt szökésének egyik indító oka. Fizetésének 1600 koronán felüli részét tetemes foglalások terhelték s miután női tartás fejében a fizetés 1000 koronáig lefoglalható, nem lett volna képes két kis fiából s özvegy anyjából álló családját eltartani.

Csentericzet annak idején, mikor néhai Gaál Károlyt a rendőrkapitányi állástól elmozdították, a budapesti államrendőrség részéről ajánlották; sőt állítólag Rudnay Béla főkapitány

maga volt a pártfogója. A városi hatóság s a közvélemény is azt sürgette, hogy a rendőrség vezetésére tapasztalt, erélyes, megbízható tisztviselő kerüljön. A budapesti rendőrség kebelében kerestek és találtak embert.

Igaz, hogy Csentericz ügyes, gyors kezű és leleményes ember volt; megbízhatóságáról pedig érzékeny bizonyítékot hagyott a városnak.

Érdekes, hogy a fővárosi rendőrségnek két kandidátusa volt a zalaegerszegi főkapitányi állásra. A mellőzött pályázó már megelőzte Csentericzet. Valamivel korábban átkelt az Óceánon a yankeek szabad földjére.

Hivatalos-rovat.

Közhirre teszem, hogy a föld és házbirtok után járó általános jövődalmi pótdadónál számításba veendő kamatterhek bevallására folyó évi január hó 1-től 31-ig terjedő idő tüzetett ki, amely határidő alatt a városi adóhivatalnál beszerezhető vallomási íveket kitöltve a városi adóhivatalnál az érdekeltek beadhatják.

Zalaegerszegen, 1905 január 8-án.

Németh Elek

h. polgármester.

Hirek.

A vármegyei házból. Az 1905—1910-iki országgyűlés egybehívásáról szóló kegyelmes királyi meghívó levél kihirdetésének eszközlése céljából folyó 1905. évi január hó 16-án d. e. 9^{1/2} órakor Zalaegerszegen a vármegyei házból gyűlésteremben rendkívüli bizottsági közgyűlés lesz. — A központi választmány ugyanazon napon tart ülést a választások napjának kitűzése s az evvel összefüggő intézkedések megtétele végett.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Kiss József és Reinhardt Lajos okleveles elemi iskolai tanítókat a balatonfüredi szeretetházhoz családitanítókká nevezte ki. — Balog István városi II-od végrehajtót a m. kir. pénzügyminiszter a szombathelyi pénzügyigazgatósághoz segélydíjas gyakorlókká nevezte ki.

Előléptetés. A veszprémi megyés püspök az elhalálozás következtében megüresedett uradalmi főerdézi állásra Vendel János sümegi erdőgondnokot léptette elő.

Eljegyzés. Csillag István, a hatvani cukorgyár műszaki hivatalnoka, jegyet váltott Schleiffer Szidikkéval Pacsán.

Véglegesítés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Vogel Richárd zalaegerszegi állami főgimnáziumi tanárt rendes tanári minőségében végleg megerősítette.

Gyászhir. Pataki József, a zalaegerszegi takarékpénztár volt főkönyvelője, 66 éves korában Bécsben 1905. évi január hó 10-ik napján meghalt. Csütörtökön délelőtt temették el Zalaegerszegen az izraelita temető halottas házából. A megboldogultban Pataki Mór orvos, dr. Pataki Gyula budapesti kir. ügyész és Pataki Gusztáv, a zalavármegyei központi takarékpénztár főkönyvelője, édes apjukat gyászolják.

Főigazgatói látogatás. Váradi Károly székesfehérvári tankerületi főigazgató a múlt héten a zalaegerszegi főgimnáziumot látogatta meg s hétfőtől szombatiig időzött itt. A tanári kar üdvözlő beszédére válaszul, megjegyezte, hogy tudomással bír a néhány évvel ezelőtől az intézetben uralkodott áldatlan állapotokról, reményli azonban, hogy a tantestület kebelében most már teljes egyetértés uralkodik.

A vármegye választói. Zalavármegyében a mostani választásokon 31896 választó szavazhat. A szavazók kerületenként a következőleg oszlanak meg: a baksai kerületben 4413, a zalaegerszegiben 4244, a nagykanizsaiiban 4553, a esáktornyaiiban 2755, a keszthelyiben 3200, a letenyeiben 2804, az alsólendvaiiban 3054, a zalazentgrótiiban 3502 s a tapolcaiban 3352 szavazó van. A legnagyobb tehát a kanizsai s legkisebb a esáktornyai kerület.

A zalaegerszegi kereskedelmi és társaskör közgyűlése. A zalaegerszegi kereskedelmi és társaskör f. hó 1-én tartotta tisztújító közgyűlést. Dr. Gráner Adolf egyleti elnök távollétében Várhidy Lajos polgármester, alelnök vezette a gyűlést. Balassa Benő titkár jelentése nagy

részletességgel vázolta az egyesületi tevékenység társadalmi, kulturális és közgazdasági irányzatát. Rámutatott arra, hogy a társaskörrel való egyesülés mindkét egyesület vezetőségének nagy öröme megettörtént, de amint látszik, a kivánt eredményre nem vezetett; mivel a társaskörből átjött 60 tag közül az év végéig 45 tag ki-maradt és így az egylet megint csak a régi kereskedelmi kör képét mutatja. Kulturális tekintetben az egylet az általa 1884-ban alapított tanonciskolával fontos szolgálatot teljesít a szakoktatás terén. Az egylet belépett az O. M. K. E.-be, az alakuló közgyűlésen dr. Hajós Ignác képviselte az egyletet, kit az igazgató választmányba is beválasztottak. Rámutatott a hátralékok tarthatatlanságára, az év 1100 K hátralékkal záródott és ennek tudandó be, hogy az egyesület csakis kölesönök igénybevételeivel képes sokoldalú kötelmeinek megfelelni. A számvizsgáló bizottság előterjesztése alapján a közgyűlés pénztárosnak a feimentvényt megadta. Végül az 1905 évi költségvetés megállapítása s a tisztikar leköszönése után Breisach Sámuel korelnöklése alatt megejtetett a választás következő eredményel: Elnök dr. Gráner Adolf, alelnökök: Várhidy Lajos és Gráner Géza, titkár Balassa Benő, jegyzők: Mondschein Samu és Berger József, háznyagok: dr. Rosenthal Jenő és dr. Csák Károly, ügyész dr. Jámbor Márton, pénztáros Heinrich Pál, könyvtáros Magyar Hermán. Választmányi tagok: Boshán Gyula, Breisach Sámuel, Büchler Jakab, dr. Czinder István, Deutsch Ferenc, Fangler Mihály, Ján Ferenc, Faragó Béla, Fischer László, Fischer Pál, dr. Fürst Béla, Gyarmati Vilmos, Pais Kázmér, Rosenberg Zsigmond, dr. Ruzsicska Kálmán, Rechnitz Sándor, dr. Halász Miksa, dr. Hajós Ignác, Schütz Sándor és Weinberger Jakab. Számvizsgálók: Pataki Gusztáv, Schvarev Mór és Weisz Tivadar.

Babatündér. Még csak egy hét s az újonnan átalakított „Arany Bírány” szálloda nagytermében a zalaegerszegi közönségnek kiválóan nagy-szerű látványosságban lesz része. Az összes üzlet-helyiségekben látható különleges meghívók, a divatúru üzletekben egy-egy baba kalap árulója a készülő remek mulatságnak. A közreműködők lelkes gárdája, Mayersberg Frida ballat mesternő kitartó türelme és tudása, az egyesület választmányának fáradhatatlan buzgalma biztosíték arra, hogy ezen mulatsága a Karácsonyfa Egyesületnek valódi remek lesz a maga nemében. Már készen áll a színpad, melyen mindennap folynak nagy serényen a próbák.

Az előadásra a jegyek Kaszter Sándor győgszertárában kaphatók.

Felhívjuk a közönséget, hogy a jegyekre siessen előjegyezni, mert az érdeklődés oly nagy, hogy pár nap alatt kilátás van arra, hogy az összes jegyek elfogynak. — A második előadásra szintén elő lehet jegyezni ülőhelyekre.

Az egyesület a következő műsort adta ki: 1. Nyitány. 2. Prolog a babákról, előadja P. Hajnal Stefánia úrhölgy. 3. Baba tündér, látványos ballat 2 felvonásban.

A Babatündérben közreműködő hölgyek névsora: Boshán Nellike, Fitos Anna, Fürst babák, Fürst Bözsike, Fürst Margit, Fridrik Erzsike, Gáspár Erzsike, Gerencsér Mariska, Grész Ilonka, Hagymássy Ilonka, Hagymássy Mici, Hajmássy Bözsike, Hajmássy Mariska, Hajnal Stefánia, Hirsch Ilonka, Horváth Mariska, Kardos Jolán, Kardos Teruska, Kaszter Ilonka, Köhler Erzsike, Köhler Micike, Kummer Elia, Kummer Micike, Láng Adrienne, Láng Olga, Morandini Bözsike, Miszory Mariska, Palkovics Olga, Pers Rózsika, Pirity Irénke, Rechnitzer Irma, Richter Jozsefin, Roth Irma, Somossy Ilonka, Szigethy Nellike, Torayos Fanny, Travník Ilonka, Travník Vilma, Tuboly Irén, Udvardy Rafika, Várady Ella, Weisz Erzi. — Urak: Dr. Bózzay József, Fangler Ferenc, Fridrich Lajos, Kardos Jenő, Nagy Károly, Sinkovics Géza, itj. Thassy Kristóf, Trsztyánszky István, Udvardy Imre, dr. Udvardy Jenő. — A ballatet rendezi: Mayersberg Frida úrhölgy ballatmesternő. — Zongorán közreműködnek: Monszpart Istvánné úrhölgy és Schill Imre úr. — A zenét dirigálja: Kauffmann Mátyás úr.

Közoktatási tanácsstagok kiküldése. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Közoktatási Tanács szervezeti szabályrendelete alapján dr. Fináczy Ernő egyetemi tanárt a esáktornyai állami tanítóképző intézethez a neveléstani tár-

gyak tanításának, továbbá az ugyanottani és környékbeli elemi népiskolákhoz az általános tanulmányi állapot megfigyelése végett és Páthy Károly kecskeméti polgári leányiskolai igazgatót a nagykanizsai és zalaegerszegi állami polgári iskolához, továbbá az ottani állami népiskolákhoz az általános tanulmányi állapot megfigyelése végett kiküldötte.

A zalaegerszegi ipartestület felhívása. Azon mozgalomnak, amelyet Major Károly hodosáni áll. iskolai igazgató indított Muraköz megmagyarosításának érdekében, érezzük nagy fontosságát, szívesen-lelélekkel esatlakozunk hozzá s kötelességünknek tartjuk, hogy a legszélesebb körben terjesszük. Tisztelt ipartestületi tagtársak! Arról van szó, hogy Zalavármegye a magyarságnak ne csak határvármegyéje, hanem védőbástyája is legyen. Ehez szükséges, hogy Muraköz népe, hogy az a muraközi magyar gyermek szeresse ezt a földet; de hogy szerethesse, mikor a magyarságot nem ismeri saját tapasztalataiból, nyelvet nem tudja, a kik ki vannak téve lelketlen igaztónak, akik az iparos pályát Zágrábban stb. horvát városokban végzik el, hogy a magyar gyűlöletét még jobban magukba szívják. Nem kell engedni tehát, hogy a magyar ellenes körben legyenek; hozzuk őket magunk közé, tegyünk meg értük mindent, hogy a magyar barátság vérukké váljon. Testületünk előjárósága elhatározta, hogy ez ügy érdekében mindent megtesz. A kezdet nehézséggel jár, de lelkesítsen a szent eszme! Hozzatok magatok körébe muraközi ifjakat; az ipartestület mindent elkövet, hogy a felmerülő nehézségeket könnyítse. Azok az iparosok, akik ily ifjakat tanoncúl akarnak venni, forduljanak az ipartestülethez, a hol bővebb felvilágosítás nyerhető. Jutalmunk lesz az a tudat, hogy hazánk szent ügyéhez tehetségünkhez képest hozzá járultunk! *Az elnökség.*

Pénztárvizsgálat. A kerületi betegsegélyző pénztárt szerdán vizsgálta meg Németh Elek főjegyző, az I. iparhatóság kiküldötte s iparügyi előadó Fendrik József városi számvevővel. 3138 K tartalékalap a bankban kamatozik s 1655 K 72 f napló szerinti pénztárkészlet részint letétben, részint postatakarék folyó számlán, továbbá okmány- és postabélyegekben. A vizsgálati jegyzőkönyv megjegyzi, hogy ezt a betegsegélyző pénztárt a legnagyobb szabályszerűséggel és pontossággal vezetik s az ügyeket a legnagyobb gyorsasággal intézik.

Vörheny. Zalaegerszegen több vörheny eset fordult elő, amely azonban még nem harapózott el annyira, hogy az iskolákat be kellett volna zárni.

Matiné. A zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egyesülete az idén is rendez vasárnapi matinékat a Kummer kávéház emeletén lévő helyiségeiben. A programot gondosan állítja össze a választmány és arra törekszik, hogy a közönség a mellett, hogy szórakozzék, ismeretét is gyarapíthassa. Kezdeté minden vasárnap délután 3 órakor lesz. A közönséget szívesen látja a rendezőség.

A Zrinyi-emiék az „Urániában.” Sági Ernő, a máv. zágrábi üzletvezetőségéhez beosztott hivatalnok, a budapesti „Uránia” magyar tudományos színházról megbízást kapott arra nézve, hogy Horvátországot vidéki felolvasásokra alkalmas alakban írja meg. Sági a megbízást elfogadta s felolvasásának címül „Zrinyi nemzetét” választotta. A kérsorozatok között a csáktornyai Zrinyi szobrot is bemutatja, amint 1904 június 12-én leleplezték.

Köszönet. Weisz Samu ur sütő a zalaegerszegi ipartestület elaggott iparos alap javára 4 koronát volt szíves adományozni. Fogadja a nemes szívű adakozó az ipartestület hálás köszönetét.

A Körmeny—muraszombati vasut megépítése. Gróf Széchenyi Tivadar, valóságos belső titkos tanácsos, a muraszombati kerület volt országgyűlési képviselője, értekezletre hívta Muraszombat polgárságát, hogy bejelentse azt a kezvező fordulatot, mely e régóta húzódo vasut megépítésének ügyében legközelebb beállott, hogy t. i. a kormány a vasutépítés költségeihez való hozzájárulásának százalékát 18%-ról 20%-ra felemelte és a hadügyminiszter a vasut építéséhez jóváhagyását megadta. Hlykép a vasut ügye oly stádiumba jutott, hogy az építési munkálatokat a tavasszal megkezdhetik; bejelentette ugyanakkor a nagy számban megjelent érdekelteknek, hogy Teleky Sándor gróf, a kerület képviselőjelöltje, 50 ezer koronát letétbe helyezett

annak biztosításul, hogy a tervezett vasut egy év leforgása alatt megépül, amennyiben pedig a vasut építése megkésnék, a szóban forgó összeget a Muraszombatban létesítendő polgári iskola céljára adja. Az értekezlet lelkes éljenzéssel vette tudomásul a bejelentéseket.

Az 1848/49-iki honvédek nyugdíjának felelése. Tisza István gróf miniszterelnök az 1848/49. honvédtizedesek és közvitéztek nyugdíját 1905 január 1-től felemelte, még pedig a tizedesek nyugdíját az eddigi évi 96 K-ról 120 K-ra s a közvitéztek nyugdíját az eddigi évi 72 K-ról 96 K-ra. Hasonló összegekre emeltettek fel az 1848/49-iki honvédtizedesek és közvitéztek özvegyeinek nyugdíj illetményei is. Ezzel egyidejűleg az öreg honvédek illetményei felvehetőségük megkönnyítése céljából megengedte, hogy jövőben azon egyének, akik nem az adóhivatal illetve állampénztár székelyén laknak s illetményeiket nem közvetlenül az adóhivatalnál, illetve állampénztárnál óhajtják felvenni, illetményeik felvehetőségét az illetékes községi (kör) jegyző hivatalos közbenjárását vehessék igénybe. Az 1848/49-es honvédtizedeseknek ily módon való kifizetésével kapcsolatos postai szállításokra a postai portómentesség is engedélyeztetett. A miniszterelnök ezen rendeletét megfelelő közhirre tétel végett megküldte az összes törvényhatóságoknak azzal, hogy az összes községi (kör) jegyzők haladéktalanul utasítandók, miszerint azon igényjogosultak gyűjtőit, akik illetményeiket a jövőben a községi jegyzők közbenjárásával óhajtják felvenni, a jegyzők az illetéktől minden hónap 28-ig vonják be, azok nyugdíj életbenléti záradékkal lássák el és megfelelő kimutatás kapasan fizetés végett haladéktalanul az illetékes kir. állampénztárhoz terjesszék be; a kir. állampénztáraktól hozzájuk küldött illetményeket pedig az egyes igényjogosultak között osszák szét s ennek megtörténtét a telek fizetési könyvecskének megfelelő rovatába jegyezzék be s a fizetési könyvecskéket a feleknek adják vissza. A miniszterelnök arra nézve is intézkedett, hogy a községi és (kör) jegyzők közvetítésével kifizetésre kerülő honvédtizedesekből semmit sem szabad levonni s így az öreg honvédek minden fáradság és költség nélkül ezután lakhelyükön kapják meg a nyugdíj, melyért eddig gyakran 20—25 kilométer távolságra kellett fáradságos utazást is eszközölniük felvehetőse végett aránytalan kiadásokat szenvedniük. Szegény honvédek! Maholnap alig lesz belőlük egy kettő. Éltük utolsó napjaiban mégis ad nekik a kormány kegyelemből annyit, amely összeg éhen-halásra sok, de megélhetésre kevés.

A jegyzők fizetésrendezése. A fővárosi lapok nagy melegezéssel adják hírül, hogy a kormány a községi jegyzők helyzetének javítására irányuló törekvései immár a teljes megvalósulás stádiumába lépnek, mert a községi és körjegyzők illetményeinek szabályozásáról szóló 1904 XI. t. c. végrehajtása a belügyminiszteriumban már folyamatban van. Több vármegyében a fizetés kiegészítést már folyósították is. Nálunk azonban fájdalom, még hire hamva sincs annak, hogy a törvény a megvalósulás stádiumába lépne. Pedig elég égető a kérdés. Aki ismeri a községek belső életét, tudja, hogy a jegyző milyen keservesen tud a községektől pénzt kapni. Nagyon számítottak tehát arra a kis bizonyosra, amit az adóhivataltól lesznek felveendőik. De mikor? Ugy halljuk, hogy talán 3—4 hónap múlva.

Mulatság. A helybeli iparos ifjuság idei farsangi mulatságát folyó évi február hó 19-én tartja az »Arany Bányák« vendéglő dísztermében. — A szabómunkások és munkások szakegylete február hó 5-én a »Korona« nagytermében dal-, szavalat s egyéb szórakoztatással egybekötött táncestélyt rendez.

Szini kerületek beosztása. Egy izben már megemlékeztünk hosszasan arról, hogy a székesfehérvári szini kerületbe való beosztásunk nem felel meg a mi érdekeinknek, de a színészeknek sem. Rendesen olyan időben kaptunk színészeket, amikor a közönség nem látogatja a színházat. Példák igazolják, hogy Zalaegerszeg el tud tartani 4—6 hétig nagyobb társulatot is, ha alkalmas időben jön. Nekünk sokkal jobb volna, ha Pécshez esatlakoznánk, már csak azért is, mert Pécsen rendszerint jobb társulat működik. Ezuttal kilátásunk lehetne arra, hogy ha az illetékes tényezők kezükbe vennék az ügyet, átesatlakozhatnánk Pécshez. A székesfehérváriak

ugyanis Pápát akarják magukhoz kötni, mert ez Győrrel a szövetséget felbontotta. Tudjuk, hogy a pécsi kerület, amelybe egyébként Nagykanizsa is tartozik, szívesen fogadna bennünket.

A népkönyha részére adakoztak: a zalaegerszegi nőegylet 40 K, özv. dr. Gráner Mihályné 10 K, Stern Mária Bécs 4 K. Az adományokért hálás köszönetet mond a népkönyha vezetője. — A népkönyhában december hóban kiszolgáltattak 847 ebédet, amelyért fizettek 355 K 74 fillért. Ezen számból kitűnik, hogy mennyire áldásos a népkönyha és mily nagy jótétemény az éhez szegényekre nézve. A közönség részéről kívánatos volna, ha kissé több érdeklődést tanúsítana ezen emberbaráti intézmény iránt és a népkönyha nagyon jó néven venné, ha a közönség többször megtisztelné látogatásával.

Paraszt mintagazdaságok. A földmivélsügyi miniszterium példaadás okából az ország minden vidékén parasztt mintagazdaságokat állított fel, hogy a nép tanulja meg az okszerű gazdálkodás, a gépek használatának, a tenyészállatok, vetőmag gondos megválogatásának előnyeit. A mintagazdaságokat úgy rendezték, hogy kiválasztottak egy munkás, egyénileg megbízható gazdát, aki kötelezte magát arra, hogy gazdaságát az adott utasításnak megfelelően kezelje s azt az állam ellátta gépekkel, vetőmaggal stb. és gazdálkodását ellenőriztette. Ez az intézmény, mint példaadás, kitűnően bevált. A nép okul és követi a mintagazdát. Különösen nagy a példa hatása ott, ahol a mintagazda maga is igyekszik feladatát minél jobban betölteni. Ilyen jó mintagazda Nagy Ferenc zalaszántói lakos, aki öt éven keresztül olyan kitűnően kezelte gazdaságát, hogy a miniszter díszoklevéllel tüntette ki. A díszoklevelet a keszthelyi járás főszolgabírája adta át. Valóságos kis ünnepe volt a derék gazda kitüntetése, akit a falu népe és intelligenciája is általában becsül.

A pálinkás üveg. Csordás Ferencné behozta a hetivásárra a pálinkás üveget is, amelyet tele méretű vizet spirittusszal. Ugyanakkor ló lábára való orvosságot is vitt a patikából s mind a két üveget a kosarába tette. Az uton szorgalmasan ivogatott, mert hideg volt, kellett egy kis fűtő anyag. Egyszer azonban elhibázta az üveget s nagytól huzzott a ló orvosságából. Valószínűleg szublimát lehetett, mert az asszonyt mérgezési tünetek között szedték fel az országúton.

A dévai villamos telep jövedelmezősége. A dévai elektromos telep, mely egy év előtt kezdte meg üzemét, az első év végén 6% tiszta hasznot eredményezett. — Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az alig 5500 lakosú városban már az első üzemi évben 3780 darab 16 gyertyafényű lámpást rendeztek be.

Jánka hegyközség 1904. évi november 20-án tartott közgyűlésében megállapított 1905-ik évi szükségletének 1905. év folyamán hegyközségi járulékkal fedezendő része az 1894: XII. t. c. 65. §-ának megfelelően az egyes birtokosokra birtokarányban kivette van. Egy kat. hold területre 2 K 58 f hegyközségi járulékat esik. A kivetési lajstrom betekinthetés végett Zalaegerszeg városházának kitanácsstermében 1905. évi január hó 14-től kezdve közszemlére kitéve van; akik e kivetést sérelmesnek tartják, az ellen törvényes időben jogorvoslattal élhetnek.

Tűz lárma riasztotta föl minap a főtéren sétálókat. Nagy füstgomoly látszott Scheier Samu mézsárszékében, a hol, mint később kitudódott, egy darab rongy valahogy meggyult és égni kezdett. Sokan gyűltek össze a tűzilármára s hamarjában eloltották az égő rongyot. Kár nem történt.

Bécs város hirdetése — magyarul. Osztrák szomszédaink nem nagy szeretettel viseltetnek a magyar nyelv iránt s mig megátalkodottan német nevükön írják városainkat, határozottan megkövetelik, hogy Bécsen Wiennek mondjuk. Lueger úr azonban ha üzleti szempontokról van szó, enged valamit az elvből. Ime most az 1905 évi bécsi vásárookra vonatkozó hirdetést magyarul küldte meg hatóságainknak. Így már jól van, Herr Lueger.

Baleset. Könnyen végzetessé válható baleset érte Mayersberg Frida táncanántót. A mint a minap a »Korona«-ban levő lakásáról lejtött, egy kocsi ellökte, s a kisasszony a lovak közé került. Szerencsére nyomban megálltak a lovak s a kisasszonynak sikerült nagyobb sérülés nélkül menekülnie.

Elsült fegyver. Virág József vörösi uradalmi kocsis legény fia a szomszédban volt látogatásban. A házigazda megmutatta neki forgópisztolyát, amely állítása szerint elromlott, mert nem tudta elsűtteni. A legény ajánkozott, hogy megigazítja a fegyvert, amelyet magával is vitt. Otthon elővette és szét akarta szedni. 15 éves öcsese mellette állva nézte a munkát. A töltött pisztoly eközben elsült s a fiút szíven találta a golyó.

Furcsa adás-vétel. Két helybeli iparos kedélyesen beszélgetett a kórházban. Mikor már a politikai helyzetet kellőképpen meghánytákvotették, az üzletmenetre terelődött a beszélgetés. Az egyik úgy vélte, hogy ő ipara mellett üzletkötésekkel is foglalkozik. Vesz ő mindent úgy mond, még az emberek lelke üdvösségét is. No, tódítja amaz a szó, én eladom a menyébi jussomat. És meggyeztek 20 koronában, a mit vevő nyomban ki is fizetett. Eladó zsebre vágta a pénzt és hazament. Később bántotta a lelkiismeret s azzal a kérelemmel állított be iparostársához, hogy vegye vissza a pénzét, mert ő megbánta a dolgot. Ez azonban csak úgy volt hajlandó erre, ha kárpótlásul egy kis áldomást isznak, a mi meg is történt. Így aztán megszüntették a jogügyletet.

Acetylen robbanás. A „Csongrádi Lap“ folyó hó 8-án megjelent száma írja: Folyó hó 6-án este 6 órakor új. Forgó József házában bevezetett acetylen kazán felrobbant oly erővel, hogy a Nagy-utca a kirakatok és ablakok az erős lökés következtében erősen megrengettek. Mint halljuk, az ijedtségen és egy kis égési seben kívül hála Istennek, semmi baj sem történt. Hogy mennyire óvatosan kell bánni ezzel a veszedelmes gázzal, mutatja az is, hogy majdnem ugyanakkor Kaszaniczky István vendéglőjében is hasonló robbanás történt.

A muraközi múzeum részére újabb a következő tárgyak küldettek be: Fejér József mérnök úr a stridói vár romjai helyén talált eszerpedényt, kályha díszítményt, patkót, sarkantyut, a Bánffy-kastélyban talált ajtó sarokvasat és Stridó községnek 1763-ik évből való képét volt szíves ajándékozni. Czvetkovics Antal úr, a Csáktornya vidéki takarékpénztár igazgatója, a kelmefestésnél használt 18-ik századbeli kézi nyomó mintákat, Wutsák Miksa úr pedig több régi pénzdarabot küldött a Múzeumnak.

Az olvasó közönség figyelmébe ajánljuk a kir. postahivatal következő értesítését: Több külföldi állam a címoldalon írásbeli közleménynek szánt helyet ellátott képes levelező-lapok forgalomba hozatalát megengedte. Minthogy ilyfajta levelező-lapok használata sem a belföldön, sem a külföld egyes országaiban általánosságban még megengedve nincsen, figyelmeztetjük a közönséget, hogy ilyenek feladásától egyelőre a saját érdekében tartózkodjék, mert azok pótdíjjal lesznek megterhelve.

Rosz testvérek. Kovács Károly a múlt vasárnap mélyebben nézett a boros üveg fenekére, mint kellett volna és alaposan elázva bandukolt haza. Otthon várta József nevű öcsese, a kivel összeveszett s a két testvér úgy elverte egymást, hogy az utca népe összeszaladt a botrányra s úgy kellett a két verekedő testvért szétválasztani.

A haragosok. Régi haragosok voltak Szinger Mihály és Steiner Jakab koresmárosok. Nem laktak ugyan egy faluban, hogy a konkurrencia tette volna őket haragosokká, hanem inkább azért voltak ellenlábások, mert az öreg Steiner egyik vidéki vásárra rátröfölt Szingerre, aki ott ügyelgett egy fiánkoló ló körül, hogy megvegye és folyton ócsárta azt. A múlt napokban összejöttek a haragosok és ekkor parázs esetepatét inszenáltak, a melynek idegenek vetettek véget.

Az italmérési engedélyek s az adó. Az pénzügyminiszternek alapos kifogásai lehettek az italmérők ellen, akik közül sokan szeretnek adóhátralékosok lenni. A miniszter tehát utasította az illetékes hatóságokat, hogy oly egyénektől, akik adótartozásukat, illetve az italmérési üzlet után kivetett kereseti adójukat feltűnően késedelmesen fizetik, az italmérési engedélyeket vonják el.

Oltványok ingyenes s kedvezményes kiosztása. A földművelésügyi miniszter nagyobb mennyiségű szőlőoltványokat szándékozik a vármegye szőlősgazdáinak között ingyen, részint kedvezményes áron kiosztatni. Azok a szőlősgazdák, akik ilyen oltványokra igényt tartanak, forduljanak

illetékes községük előjáróságához, a hol bővebb felvilágosítást adnak. Az oltványok árai: I. osztályú sima vesszőnek ezre 6 korona, II. osztályú 3 kor., gyökeres I. osztályú 12 korona, II. osztályú 6 korona.

Katonatisztek adósságai. Akinek katonatiszt tartozott és követelését nem tudta azonnal megfizetni, feljelentéssel fenyegetőzött s ha tényleg fel is jelentette, azonnal megindították a késedelmes fizető ellen az eljárást. Akárhány fiatal katona áldozatul esett ilyenformán lelketlen úrsorásoknak, nemtelen bosszúnak s a katonai parancsnokságokat agyon zaklatták a feljelentők, akik sokszor igazságtalan követeléseiket feljelentéssel való fenyegetés és feljelentés útján esikarták ki. Végre a hadügyminiszter belátta, hogy a hitelező dolga elbírálni, kinek hitelez, kinek milyen kölcsönt ad s aki könnyelműen hitelez, viselje annak a következményeit. Először az adósság baj, de nem feltétlenül olyan hiba, amely valakit a tisztí kardbojtra méltatlanná tenné. Adósság miatt, amelyet egy életen keresztül még vissza lehet fizetni, existenciánkat tönkre tenni nem a katonai hatóság feladata. Ezért a hadügyminiszter rendelete alapján a jövőben a feljelentéseket egyszerűen megsemmisítik.

Lopások. Jursics István göröghegyi és Simonics András györgyhegyi lakosok öt VI. hegykerületi gazdának a Györgyhegyen levő szőlőjéből 1094 darab szőlővesszőt loptak el 310 K értékben. — Tersztenyák Márton muraszerdahelyi lakos Geesics József ugyanottani lakostól december 29-én virradóra különböző gabnát (buzát, rozst, árpat és tengerit) 50 K értékben ellopott. — Hanzsekovics János zrinyifalusi lakos gróf Festetics Jenő ferencsáki erdejéből 70 K értékű tüzelő fát loptott. — Iliás József bányahegyi lakos öz. Ziegler Lajosné iskolahegyi szőlőjének vincellérjéről 1 drb 5 akós hordót loptott el. — Levisics Imre szelencei lakos Singer Vilmos szelencei kőolaj bánya telepéről kőolajat, deszkákat és gépszíjakat loptott el. — Cziráki István csáktornyai kocsis legénytől ismeretlen tettes 50 K értékű ruhament loptott el.

A szegény ember ravatala. Annak a szegény embernek, akinek az egész lakása csak egyetlen szobából áll, kedves halottjának elvesztése felett érzett fájdalmát rettenetesen kinossá teheti az, hogy kénytelen a ravatal mellett tölteni 48 órát. Közegészségügyi szempontból nagy veszedelmeket idézhet fel az, hogy a felbomlásnak induló hullával egy szobában haljon gyakran egy népes család. Nem lehetne-e hatóságilag elrendelni, hogy olyan családoktól, amelyeknek csak egy szobájuk van, a halottakat a hullaházakba szállítsák ki s onnét temessék el?

Időjárás. Az elmúlt héten derült téli időnk volt. A hőmérő állandóan fagypontra aludt, de —5 fokon alul nem szállott. Tegnap heves északi szél hóvihart hozott.

Panaszok földhitelek ellen.

Annál a jelentőségűnél fogva, mellyel Magyarország a földbirtok bir, érdekességre tarthat számot miadaz, ami a földbirtokkal kapcsolatos. Semmi sinez pedig a földdel szorosabb kapcsolatban, mint a hitel, melyet az élvez, s ebből folyólag azok az intézmények, melyek e hitelt szolgálják.

Sok a panasz s talán épen agrár-körökben, hogy a föld a hitelt túlságosan is igénybe veszi, hogy a föld e hitelt nem élvezi, hanem nyög alatta s hogy a hitel a földet lassanként elnyeli.

Pedig e panaszoknak nincs jogosultsága.

Ha a hitel különböző forrásait és eszközeit szemügyre vesszük, azt találjuk, hogy minden más hitel sokkal drágább, mint éppen a földhitel.

Hogy csak a mai viszonyokat vegyük, tudjuk, kereskedőknek, iparosoknak a váltóját 4½—5%-on számítolják le még fővárosi intézetek is, míg a földbirtokra adott förllesztési kölcsön kamatába alig magasabb valamivel 4%-nál. Alig magasabb mondjuk, mert bár maga a kamatláb csak 4%, de ha a záloglevél-árfolyamvesztéséget számításba vesszük, úgy négyenél valamivel magasabb eredményhez jutunk.

Nem lehetünk e számításnál tekintettel a kisebb vidéki takarékpénztárak 6—7%-os kamat-

lábára, melyet csak a könnyelmű földbirtokos vehet ma igénybe. Ma, a midőn nem csupán jelzálogintézeteknél, de különösen a Magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjának áldásos működése következtében minden valamirevaló vidéki hitelintézetnél is minden méltányos földhiteligény tárt ajtókra talál.

S ezt nem csupán a százezrekbe menő nagy földhiteligényekről, hanem a csak százakra rugó kisebbekről is állíthatjuk. Mert ha igaz is, hogy nagy pénzintézetek eddig — a praetor minima non curat — kényelmes állásponjtjára helyezkedve, a kicsiny kölcsönöket elutasították: viszont ma cassis útján ezeket is szívesen átvállalják, tekintve, hogy az azokkal járó veszélyesség jórészt az engedményező intézetet terheli.

A panaszok tehát nem jogosultak. A tőke elleni kirohanások nem igazságosak. Mert ha valaki hitelt túlságosan vesz igénybe, úgy, hogy ez romlását okozza, itt nem a hitellel való éléről, hanem az azzal való visszaéléséről beszélhetünk. Már pedig az orvosság is méreg, ha nem esőppenként vesszük be, hanem üvegszámra hajjuk fel!

A mérsékelt, józan hitelnek senki még kárát nem vallotta. De azt igenis állíthatjuk, hogy az idejében igénybe vett s jól felhasznált hitel sok gazdagságnak lett forrása s hogy Magyarország földjén áldást hozó trágya volt az a sok millió, melyet földhitelintézetek olesó hitel alakjában a magyar föld szolgálatára boesátottak.

Sorscsapás és egyéni gyarlóság sok földbirtokost juttatott az igaz koldusbotra s ezeken aztán a kölcsön se segíthetett. Legfeljebb egy erőszakos conversio a katasztrófát tartóztatta fel ideig-óráig. De ha az illető — bár érthető elkeseredésben — koldusbotját a tőke ellen fordítja, az mégis nagy igazságtalanságot követ el. Ő ugyanis csak azt látja, hogy hitelezője megütötte a dobor földje felett, de nem ad magának számot arról, hogy az árverés már csupán folyománya, elmaradhatlan okozata az ezen állapotot a hitelező közreműködése nélkül előidézett okoknak.

Ép ily igaztalanul járna el az, aki fájdalomban a temetkezési vállalat embereit ütné agyon, a miért szeretett gyermekét tőle elszakítják s nem gondolná meg, hogy a drága halottat a pusztító kór tépte le szívéből s ezek már csak a változhatatlan végzet végrehajtói.

Jó lélekkel állítható, hogy számtalan gazda pusztult volna már bele az existenciáikat őrölő nagy világversenybe, ha a termékenyítő tőke nem siet segítségére.

Mert boldog az, aki „paterna rura bobis exeroet suis“; de hát a kinek nincsenek ökrei?! Hogyan szántson, hogyan trágyázza az meg apáiról rámaradt földjeit?! Talán bizony feleseknek adja ki a földjeit? Hát biz' az elég szomorú, ha a gazda erre szorul. Nincs az ilyen gazdálkodáson áldás. Sovány föld kevés magot ad; ugar soha nem marad; az ily feles gazdálkodás csak a vég kezdete. Még a bérbeadás is rablógarázdálkodás olyannál, aki birtokát maga is kezelhetné. Birtokon igaz csak a jó magyar közmondás, hogy gazda szemé hizlalja az ökröt!

Hány gazda javította fel földjét s állott talpra azáltal, hogy földjét megterhelvén, ellátta magát a gazdaságban nélkülözhetlen élő és holt tudus instruktussal! Hány gazda épített kölcsönpénzből szeszgyárat s produktált állathizlalásból, marhatenyésztésből s jól trágyázott földjeiből olyan eredményt, hogy pár év alatt az egész kölcsönt visszafizette!

Hány gazda épített a jól felhasznált hitel segítségével levelező esatornákat, huzatott árkokat s csinált televényes szántóföldet az eddig állandóan innundált, hasznavehetetlen területből. Hány épített öntöző esatornákat s tornel ma ezek segítségével rizst ott, ahol eddig a kukorica is csak nehezen termelt meg.

Am Athénbe baglyot vinni, vagy a Dunába vizet hordani nem lenne feleslegesebb, mint további példákkal bizonyítani a földhitei szükségességét.

A felfejtettekél fogva tehát nem helyeselhetjük sem a tőkének, sem a hitelnek semmiféle jogosulatlan támadását. Amint minden komolyságot nélkülözöknek ítéljük azt a szélsőséget, melynek programja a földosztás, ép oly jogtalanok és önzök tartjuk a másik extrémot, mely a föld tehermentesítését az ország többi teherviselőinek zaebe rovására szeretné megvalósítani.

Ne szaladgáljunk utópiák után, hanem dolgozzunk s igyekezzünk azon eszközök segítségével boldogulni, melyek rendelkezésünkre állanak.

Ilyen eszköz pedig par excellence az olcsó s ma már minden vidéki takarékpénztárnál is elnyerhető jelzáloghitel!

Deák Gyula.

Rézkapcsos bibliák.

Az, aki nekem ezt a történetet elbeszélte, nem azért tette, hogy a csabai nép lelkét magyarázza. Ő maga is csabai volt. Az apámnál szolgált mint béres. De amellet filozófus lélek volt a parasztiskolából. Ezt abból sejtem, hogy ahol és amint tehetette, kerülte a munkát, lehetőleg messzire. Talán három ízben szolgált nálunk. Mikor megunta a mezei munkát, a megye szolgálatába lépett. Perzekutor lett. Sokszor láttam dolmányban, rájthuzliban szolgálni a csabai piacon. Lomhán, megfontoltan lépkedett. Ilyenkor irigyeltem a betyárokat. Milyen kényelmes életük lehet, ha a perzekutorok olyan lusta tempóban lépkednek, mint Rohoska Mihály. Mert úgy hívták a derék embert, aki nekem az alábbi történetet elbeszélte. Szegény, már rég kiűnn pihen a lutheránus temető akácai alatt. De én máig is szeretettel gondolok reá.

Hogy mikor történt az az eset, melyet Rohoska elbeszél, arra nézve kevés tájékoztató adattal szolgált. Ő is az apjától hallotta kisgyermek korában. Ezt egybevetve életkorával, úgy sejtem, hogy a múlt század negyvenes éveiben zajlott le a viharos esemény.

Ha a csabai nép között költők születnének, bizonyára dalba foglalták volna azt a romantikus történetet. De a csabai anyák sokkal okosabbak, semhogy költőket szüljenek. Inkább hatókrös gazdákat. A talaj sem alkalmas a költők okszerű fejlesztésére. Nagyon jó buza terem itt s a legutolsó csabai napszámos is jobb kenyeret eszik, mint például Norvégiában a költő fejedelem. Ahol nincs kenyérnyomor, ott szunnyad az isteni szikra.

Mikor egyszer a nővérem egy hatalmas kenyeret küldött nekem, a leányaim nem tudtak elegendet enni belőle. Minden falat után csodálkozva néztek rám s kérdezték: „Papa, hogy tudtál te Csabáról eljönni?”

Ezen magam is sokat gondolkodtam, de ez nem tartozik ide.

Ismétlem, a múlt század negyvenes éveiben történt. A jó csabai nép izgalmas napokat élt. Egy vakmerő rablóbanda tartotta rettegésben. Közvetlenül Csaba alatt tanyáztott s az orosházi országuton garázdálkodott. Öten-hatan voltak, már némelyek esküdtek, hogy harmincél is többet láttak.

— Bizony jó, — hagyták helyben a többiek. Nem is lóháton, ahogy tisztességes betyárokhoz illik, hanem kocsin jártak. Másban is eltértek a betyárhagyománytól. Nem loptak lovat, tehenet, nem hajtottak el juhokat, sertéseket, csak pénzt szedtek el az emberektől. Kézpénzt, valutát.

A kézpénzt senki sem szerette odaadni. Legkevésbé az olyan szorgalmas, takarékos nép, mint éppen a csabai. Már hetekig, hónapokig tartott ez a garázdálkodás. Az emberek rettegés lépték át a város határát, mert az átkozott rablók éjjel-nappal talpon voltak. Evidenciában tartottak minden embert, akinél egy kis pénzmag föltételezhető volt.

A csabaiak kezdték unni ezt az állapotot. Deputáció ment a csendbiztoshoz. A deputáció vezetője, az öreg Zelenyánszky, tiszteletteljesen fölkérte a csendbiztos urat, hogy ne sajnálja valami módon a türethetetlen állapotot segíteni.

— Már nem is merünk a tanyára menni, — kockáztatta meg alázatosan. A csendbiztos keményen ráírvált a deputációra, hogy ne avatkozzék a hatóság dolgába. A hatóság nagyon jól tudja, hogy mit kell ilyen esetben tenni. Nem kér senkitől tanácsot. Menjenek Isten hírével s ha még valaki ilyen panasszal alkalmatlankodik, hát azt lehuzhatja és huszonötöt veret reá.

Ne tessék ezen csodálkozni. A hatóság mindig ilyen volt. Nem szereti, ha dolgaiba beavatják magukat. Az ilyesmi esökkenti a hatóság tekintélyt. Pedig a tekintélyre szüksége van a hatóságnak. Nemcsak magáért, hanem a köz- és csend érdekében is. Ha nem volna hatósági tekintély, csinálni kell mesterségesen.

A deputáció mégis leverten távozott. Éppen az nap hallatszott, hogy Reisz Dávidot kirabolták az orosházi országuton. Husz ezüst tallért szedtek el tőle.

Ezt mindenki borzasztónak találta, csak Reisz Dávid nem. Oka volt reá, hogy könnyen vegye a kalandot. Azelőtt egy esztendővel ugyanis egy cigány lósiszár becsapta a gyulai vásáron. Hamis ezüst tallérokkal fizetett. Mikor Reisz Dávid megtudta, hogy hamis pénz van nála, nagyon nyugtalan lett. Mit tegyen? Eldobja? Ehez nem volt elég ereje, elég hősiessége, elég szive. Hiába a pénzt, a kézpénzt, még ha hamis is, sajnálja az ember az ablakon kidobni. Mikor azonban kirabolták s elszedték tőle a veszedelmes éreműt, megkönnyebbűtten sóhajtott föl: Hála Istennek! Legalább nem esznek be hamis pénz terjesztése miatt.

Az állapot nem javult. A rablók makacsul kitartottak Csaba környékén. Hallatszott ugyan, hogy néha elkalandoztak Szarvas, Orosháza és Tótkomlós alá, de a központi telep Csaba maradt.

Végre egy incidens lényegesen változtatott az áldatlan állapotot. Az incidens Valastyán Dorka, egy szépségéről híres menyecske hozta létre.

A nevezett hölgynek mindennap, mikor az éj leszállt, valami sürgős, halaszthatatlan teendője akadt egy bodzási tanyán. Hogy micsoda, azt nem tudom. Az ilyen dolgot nem jó a történeti félhomályból elővonszolni.

Az azonban kétségtelen, hogy Valastyán Dorka egyik éjjeli sétája alkalmával találkozott a rablókkal. Ő maga dicsekedett el vele. Ez a Valastyán Dorka, úgy látszik, nyílt, egyenes karakter volt. Egy szóval sem tagadta, hogy a rablók a találkozás alkalmával megölelték, megcsipkedték és megcsókolgattak. Ezt különben mindenki természetesenek találta. A rablók végre is nem trappista barátok, viszont Valastyán Dorka szemrevaló, kívánatos menyecske volt. Amellet liberális.

De az emberek kíváncsisága nem ismer határokat. Mikor a szép menyecske kalandjának híre kelt, a szomszédok mindenféle kérdésekkel ostromolták. Részleteket kértek tőle. Az öreg Lepény főleg azt tudakolta, hogy mit beszéltek a zsványok?

— Mindenfélét, — válaszolta Valastyán Dorka mélyen elpirulva.

Az öreg Lepény tovább firtatta: — De hogy értetted a szavukat, mikor te nem is tudsz magyarul?

Valastyán Dorka nagy szemeket meresztett, aztán bájos egyszerűséggel folytatta:

— De hiszen tótul beszéltek!

— Tótul?

— Persze. Mind tótok. Mondták. Nógrádból valók. Csak tudom.

Az öreg Lepény még egyszer föltette a kérdést. Hangja ünnepiesen csengett:

— Ide vigyázz Dorca. Igazán felelj. Csakugyak tótok azok a zsványok?

— Ha mondom.

— Akkor jóvan, — mondta az öreg Lepény kiegyenesítve derekát.

Még az este összeszedett hat embert, kiket vasvillával, kaszával és ásóval fölfegyverzett. Elmentek a rablókat keresni. Nem éreztek semmi félelmet, aggodalmat, vagy ahhoz hasonló.

— Hiszen, — magyarázta az öreg Lepény, — tótok.

Hajnaltól meg is találták őket a megyesi eszárda előtt. Éppen szekérre akartak ülni. Ebből semmi sem lett. Az öreg Lepény és társai rájuk rohtottak. A harc rövid és heves volt. A megtámadott bunyikok nem tudták megérteni, hogy a csabaiak honnan veszik egyszerre a hősiességnek azt a csodás mértékét, amellyel hátokat, fejüket véresre verik?

Nos, a zsványok az első összetűzés után gyáván, nyomorulttan megfúttak. Valószínű, hogy meg sem állottak a nógrádi hegyek aljáig.

Az öreg Lepény pedig nyugodtan lépkedett haza embereivel. Mintha csak valami mezei munkáról tértek volna meg. Egyik sem csinált virtust belőle, hogy a rablókat elkergették. Hiszen csak tótok.

— Ha mi azt előbb tudtuk volna! — mondotta az öreg Lepény fejesóvalva.

A rend és nyugalom helyreállt. Akinek pénze volt, az ismét zavartalanul örülhetett neki. Egy-két hónap múlva el is felejtették az egészet. Azaz nem egészen.

Történt ugyanis, hogy egy szép vasárnapon Kitka Mátyás, kinek Fényesen volt a tanyája,

bejött ötödmagával a városba istentiszteletre. Elvégezvén az ájtatosságot, visszamentek a fényesi tanyára. Lassan, nyugodtan haladtak, beszélvén az örök témáról, az idők járásáról. Még magasan állott a nyári nap, mikor a Kőrös mellett elhuzódó fűzesből három gyanus alakot látnak kilépni. Mindegyik kezében duplapuska volt. Nem lehet kétség kilétük iránt.

Kitka megállította társait, kik közt Rohoskának az apja is volt.

— Nézzétek, — mondotta, — megint itt vannak ezek a zsványok.

— Az ám!

— Nohát, — folytatta az öreg Kitka, — most nincs kegyelem, agyonütjük őket. Jertek! Azzal úgy, a hogy voltak, fegyvertelenül megtámadták az állig fölfegyverzett zsványokat. Azaz volt fegyverük, a rézkapcsos, vaskos bibliák. Azzal ütöttek, sújtottak. Mindegyik egy bibliai Sámson erejét érezte karjában.

A harc kemény volt. A megrohant zsványok vesztettül védelmezték magukat. De hasztalan. A bibliák rezes hegye úgy kopogott a fejeken, mintha menykövek sújtottak volna. Az egyik zsványt agyon verték, a másik kettő véres fővel megadta magát.

Kitka bevitte őket Csabára s átadta a csendbiztosnak. A halottat is, a sebesülteket is.

A csendbiztos hivatalos mogorvasága enyhült egy kissé.

— Jól tettétek, — mondotta, — ámbár reggelre magam is behoztam volna őket.

Mikor a csendbiztos vallatni kezdte az elfogott zsványokat, Kitka nagyot nézett. Kisült, hogy nem tótok, hanem magyarok Biharból.

Mikor késő este hazafelé bandukolt társaival, szótalan, magába merült volt. Azon a helyen, ahol a hős tettét elkövette, megállott s odaszól Rohoskának:

— Te, Maró, jó ám, hogy nem tudtuk, hogy magyarok.

Zöldi Márton.

Henneberg-selyem csak közvetlen! — fekete, fehér és színes 60 krajeártól 11 forint 35 krajeárig meterje bluzoknak és ruháknak való. Bérmertve és már vámmentesen házhöz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára, Zürich.**

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 60 kilogrammonként.

			Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint		9.40	9.50
rozs	»		7.10	7.40
árpa	»		7.—	7.10
zab	»		6.45	6.65
tengeri	»		—	—
burgonya	»		—	—
lóher	»		—	—

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

913/v. 1904. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróság 1904. V. II. 13. számú végzése által *Misoga Sándor* budapesti lakos végrehajtató javára *id. Mayer István* novai lakos ellen 908 korona 40 fillér tőke, ennek 1899. évi február hó 20-tól járó 5% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 1203 K-ra becsült butorok, vadászfegyver, kocsis és lószerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Novában** leendő eszközésére **1905. január 14-ik napjának délelőtt 11 órája** határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1904. évi december hó 19-én.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

A mikosdi urodalom intézőségénél (posta Mikosd, vasuti állomás Zalabér)

eladó

66 db nagyon szép yorkshirei választott malac 20 kgr. átlag súlyban.

Az érdeklődők forduljanak egyenesen a fenti intézőséghez.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány szükségletét nem fedezi



Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

MEGHÍVÓ.

A légrádi önszegélyző-egylet mint szövetkezet 1905. évi január 29-én d. u. 1 órakor tartja

évi közgyűlését, melyre a tagok tisztelettel meghívóznak.

TÁRGY.

1. Az 1904. évi zárszámadások, illetve mérleg előterjesztése.
2. Számvizsgáló bizottság jelentése alapján a mérleg jóváhagyása.
3. Az igazgató választmányának a felmentvény megadása.
4. Egyéb indítványok.

Légrád. 1905. január 15.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Néhai Ruzsics Károly birtokában volt rét és szántóföldek szabadkézből eladók. Csuszólapon bekerítve 30 kat. hold; Pap-utca folytatása 10 kat. hold; és 5 kat. hold rét.

Értekezhetni lehet özv. Ruzsics Károlynénál.

Kiadó lakás.

Elegáns uri lak teljesen felszerelve és butor-zattal, hat hónapra kiadó kerttel együtt.

Felvilágosítást ad

NÉMETH ERZSI.

Andráshida u. p. Zalaegerszeg.

856/v. 1904. sz.

Árverési hirdetmény.

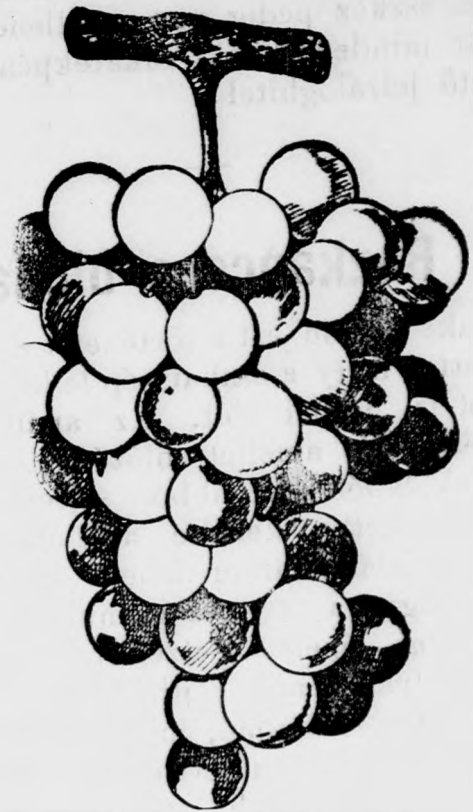
Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 1904. V. I. 485. számú végzése által Zalavármegyei Takarékpénztár végrehajtató javára Francia Istvánné botfai lakos ellen 3010 K tőke, ennek 1902. évi július hó 1-től járó 8% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt, 710 K-ra becsült gazdasági eszközök, szalmás gabona, széna és egy tehénből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Botfában leendő eszközzésére 1905. évi január hó 18-ának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ában megállapított felételek szerint lesz kifizetendő.

Zalaegerszeg, 1904. december hó 21 én.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

Milleniumtelep Nagyösz.

Legolcsóbb árak!



Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, a ki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Köhögésben

szennedők

használják a kitűnő jóságú és kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány szól ezen szer biztos hatásáról köhögésben, katarrusban és elnyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —

Csak az a valódi, melynek védjegyen „három fenyő” van. Kapható Zalaegerszegen Schmidt Győző cukrásznál.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású emésztési és vértisztító szert ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, orósi az ember gyomor-szerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szívdarás, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszertárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmen, Nova, Paesa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Deveser, Kiszell, Muraszombat, Bellatincez, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németújvár, Szentgotthárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Bóba, Középbisztrice, Pincze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad. Ajka gyógyszertáiraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógy-szertárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszertárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

120/905. sz.

Hirdetmény.

Zalavármegye közigazgatási bizottságának 1904. évi december hó 13-án kelt 4721/kb. számú rendeletével a sümeg—jánosházi törvh. közút 12.42 szakaszán levő 12. sz. hid újraépítése s az evvel kapcsolatosan töltés szélesítési és korlát felállítási munkálatait **5956 K 35 f** erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkák kivitelének biztosítása céljából az **1905. évi január hó 25-ik napjának d. e. 10 órájára** a m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívottnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mert a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó műszaki munkálatra vonatkozó művelet, részletes költségvetés és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszeg, 1905. január 7.

Zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

5059/P. 1904. sz.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi királyi törvényszék, mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a salomvári volt urbéreszek közös tulajdonát képező, a salomvári 87. számú telekjegyzőkönyvben A + 474. hrszám alatt felvett **erdő irtási dűlőben** ingatlanból 42 kat. hold területnek a jogosultak közt való felosztás megengedhetőségét tárgyazó kérdés eldöntésére szükséges nyomozat megtétele végett a 20326/1890. I. M. számú rendelet 5. §-a alapján határnapul **1905. évi február hó 27-ik napjának d. e. 9 óráját** a helyszínére Salomvár községbe a községi bíró házhoz kitűzte.

Ezen határnapra a fent megjelölt ingatlanra nézve jogosultakat jelen hirdetmény útján oly hozzáadással idézi meg, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés, vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviseléséről gondoskodjanak.

Zalaegerszeg, 1904. december 31.

Sztaniszlavszky Adolf
elnök.

Dr Vallner
jegyző.

Szálloda átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönségnek, valamint a t. kereskedelmi utazó uraknak szives tudomására adni, hogy Zalaegerszegen az

„Arany-Bárány“-szállodát

1905. január hó 1-től kezdve bérbe vettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően — ujonnan berendezve — saját nevem alatt vezetem.

A szállodában 32 szoba, étterem és kávéház áll a m. t. közönség rendelkezésére; valamint 50 lóra istálló és kocsiszin.

Midőn ezt a t. érdeklődőknek szives tudomására adom, azon leszek, hogy ízletes ételek, valamint tisztán kezelt zamatos ízű magyar boraim kiszolgálásával mélyen tisztelt vendégeimnek bizalmát kiérdemeljem.

Szíves jóindulatu pártfogásért esedezve, maradtam kiváló tisztelettel

TOSCH KÁROLY.**Óh jaj!**

Megfojt ez az
átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyájkásódás ellen gyors és biztos hatású

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, V., Váci-körút 17,

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Dr Klein Lajos**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalaszentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerüzleteiben.

UNGER ANTAL
KÖNYVNYOMDÁJA ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRA
ZÖLD-UTCA. ZALAEGERSEGE. ZÖLD-UTCA.

— AJÁNLIJA —

RAKTÁRON LEVŐ NYOMTATVÁNYAIT
— ÜGYVEDEK, KÖZSÉGI- ÉS KÖRJEGYZŐK RÉSZÉRE. —

DÍSZMUNKÁK, MEGHÍVÓK, ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, NÉVJEGYK STB. LEGSZEBB KIVITELBEN, GYORSAN ÉS PONTOSAN
KÉSZÍTETNEK.

A NYOMDA A MAI KOR IGÉNYEINEK MEGFELELŐEN, UJAN
VÁN FELSZERELVE.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEK A LEGPONTOSABBAN FOGANATOSÍTTATNAK.

GYÁSZLAPOK KÉT ÓRA ALATT KÉSZÍTETNEK.

A székelyföldi ásványvizek páratlanja

„RÉPÁTI“

a legjelesebb égvényes gyógy-savanyu-víz, mely kiválóan szerencsés vegyi összetétele, rendkívül dúz, főleg kötött szén-sav-tartalma és kellemes íze folytán ritkítja pártját a kontinensen.

Elsőrangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese- és gyomorbetegségeknél, gyulladási hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb.

Főuri kedvenc ital,

határozottan a legkedvesebb pezsgőborvíz.

Mint a belső szervek betegségei ellen legkellemesebb és leghatásosabb s egyszerűbb legolcsóbb gyógyítószer, úgy is mint páratlan élvezeti italt „Répáti ásványvizet“ minden céltudatos, elfogulatlan ivónak rendes használatra lelkiismerettel ajánljuk.

Egyedüli elárúsító Zalaegerszeg és vidéke részére: Gyarmati Vilmos fűszer- és csemege kereskedő.

Egy kis fáradtság mellett mindenki kereshet 6-50 koronát egy nagyon egyszerű, becsületos melékfoglalózással. Reklámok külföldi címűket 1154. szám alatt az die Annoncen-Abteilung — K O M E T, Mannheim.



Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

➡ I doboz 60 fillér. ➡
Csak RÉTHY-félet fogadjunk el!

→ Védjegy: „Horgony“.

A Liniment Capsici Comp.
a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény, ízületi és meghűlésekkel bedörzsöléskeppen használva.

Felgyelmezettetés. Silány hamisítványok miatt be- vásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csoma- golva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és üvegszállítván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török lözsef gyógyszerésznél, Budapestben. Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Ellésbethestrasse 5. neu. Mindennapi székáldás

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLÉKELVE VAN!

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik UNGER ANTAL könyvnyomdájában Zalaegerszegen.

Görcs csillapító szélhajtó

Hódony-csöppök

étvágygerjesztő, emésztést elősegítő háziszser.

— Egy üveg ára 1 K. —

Két üvegnél kevesebb (2 K 50 fillér utánvét) mellett postán nem küldetik.

Beszerezhető: Bittner Gyula gyógyszerárában Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

94/a. 905. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. államépítészeti hivatal területén levő Székesfehérvár—gráezi, Nagykanizsa—tapolcazi, Pécs—varasdi és Pozsony—varasdi állami közutakon az 1905., 1906., 1907., 1908., 1909. és 1910. években eszközözlendő kavicsszállítás biztosítása céljából az államépítészeti hivatal helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján nyilvános versenytárgyalás fog tartatni és pedig folyó évi február hó 9-én délután.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a zalaegerszegi kir. államépítészeti hivatalhoz címezve legkésőbb a kitűzött tárgyalási nap délelőtt 10 órájáig nyujsák be. A később érkezett ajánlatok, valamint bármikor beérkezett táviratok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlat öt pecséttel zárt borítékban a címzés felett világosan kiírandó azon állami közut neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

Az ajánlatok az államépítészeti hivatalban átvehető ajánlati és felosztási kimutatási minta szerint teendők meg.

Azon esetben, ha az ajánlattevő a kereskedelemügyi miniszter által elfogadott s az államépítészeti hivatalnál kitett kőmintától eltérő kőanyagot kívánna szállítani, ennek saját pecsétjével ellátott két mintáját ajánlatához mellékelni és egyuttal a felosztási kimutatás 6-ik rovatában a termelési helyet is megjelölni tartozik.

Az árnak a kereskedelemügyi miniszter által elfogadott és az államépítészeti hivatalnál kitett mintával azonos, vagy bár attól eltérő, de legalább is oly jó minőségű anyagra kell vonatkoznia.

A benyújtott ajánlatok vissza nem vonhatók és mindegyik ajánlattevő ajánlatának beadásától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Minden állami közuti vonalra külön ajánlat nyujtandó be. Az állami közutnak csupán egyes részeire tett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ugy az ajánlat, mint a hozzá mellékelte felosztási kimutatás szabályszerű bélyeggel látandó el és mindkettő az ajánlattevő által aláírandó.

A bánatpénznek az állampénztárba vagy az adóhivatalba történt befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz esatolandó.

A bánatpénznek a tárgyalásnál alapul szolgáló felosztási kimutatásban kitett mennyiség után, az ajánlott árak összegének 5%-át kell kitémie.

Készpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem mellékelendő.

Azoknak az ajánlattevőknek, akiknek ajánlata el nem fogadtatott, bánatpénze az árlejtés eredménye fölötti határozathozatal után fog kiadatni, illetve az intézkedés a kiadás iránt megtétetni.

A tett ajánlat a vállalkozót azonnal, a kinevezést azonban csak azon naptól fogva kötelezi, melyen azt a kereskedelemügyi miniszter elfogadja.

A szállítási szerződés és részletes feltételek, az ajánlati minta s ennek mellékletét képező felosztási kimutatás és kőminták a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban átvehető, illetve megtekinthetők.

Kelt Zalaegerszegen, 1905. évi január hó 10-én.

A zalavármegyei m. kir. államépítészeti hivatal főnöke:

Lányi Kálmán
kir. főmérnök.